

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 248
van **TOM ONGENA**
datum: 16 januari 2020

aan **HILDE CREVITS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE,
WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

Onrechtmatig gebruik dienstencheques - Inspecties

Door het groeiende gebruik van dienstencheques bedraagt de budgettaire kostprijs van het stelsel voor de Vlaamse begroting meer dan 1,3 miljard euro. Ondanks het feit dat deze investering kan verantwoord worden wegens het bevorderen van de combinatie arbeid en private zorgtaken voor werknemers, evenals een welgekomen betaalbare hulp in het huishouden van mensen op leeftijd en/of met een handicap, is het van groot belang dat de financiële middelen correct en efficiënt worden besteed. Door de grote performantie van het dienstenchequestelsel mogen we ervan uitgaan dat dit in zeer grote mate gebeurt. Toch blijven controles noodzakelijk om te vermijden dat er onrechtmatig gebruik zou worden gemaakt van deze overheidsmiddelen.

Voor de jaren 2017, 2018 en 2019 kreeg ik graag een antwoord op de volgende vragen, telkens opgesplitst per jaar.

1. Hoeveel controles vonden plaats bij dienstenchequeondernemingen (DCO)?
2. In hoeveel gevallen werden onregelmatigheden vastgesteld?
3. Wat was de aard van de vastgestelde onregelmatigheden?
4. In hoeveel gevallen leidden deze vaststellingen tot
 - a) een waarschuwing;
 - b) terugvorderingen;
 - c) het opstellen van een proces-verbaal?
5. Welke opvolging kregen deze waarschuwingen en processen-verbaal (nieuwe controles, gerechtelijke behandeling...)?
6.
 - a) Hoeveel terugvorderingen werden betaald?
 - b) Hoeveel gevraagde terugvorderingen staan nog open?
7.
 - a) Heeft de inspectie vaststellingen kunnen doen over dienstenchequewerknemers die niet officieel ingeschreven waren?
Zo ja, in hoeveel gevallen?

- b) Zijn er opmerkelijke verschillen vaststelbaar bij onregelmatigheden tussen activiteiten als poetshulp en als strijk(st)er?
8. Hoe groot was de kans dat een gemiddelde Vlaamse DCO een controle krijgt
- a) op jaarbasis;
 - b) in de periode 2017-2019?
- 9.
- a) Bestaat er zoiets als een 'zwarte lijst' van DCO's die prioritaire aandacht krijgen bij de inspectiediensten?
 - b) Zo ja, over hoeveel DCO's gaat het en op basis van welke parameters krijgen deze ondernemingen het label 'verdacht' of 'verhoogd risico'?
 - c) Hoe is hun aantal geëvolueerd door de jaren heen?

HILDE CREVITS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

ANTWOORD

op vraag nr. 248 van 16 januari 2020

van **TOM ONGENA**

1. De afdeling Vlaamse Sociale Inspectie publiceert haar jaarverslag, waarin de gevraagde informatie beschikbaar is, in de maand juni. In onderstaande tabel worden de gevraagde gegevens uit vraag 1, 2 en 4 weergegeven. De cijfers die hieronder vermeld staan zijn voor de jaren 2017 en 2018 reeds gevalideerd. Voor het jaar 2019 is dit nog niet het geval en kunnen deze nog onderhevig zijn aan (kleine) wijzigingen.

	2017	2018	2019
Aantal inspecties	301	254	234
Aantal inspecties met inbreuken	192	152	118
Aantal inspecties met Pro Justitia	35	39	22
Aantal inspecties met waarschuwing	127	110	80

2. Zie tabel bij vraag 1

3. In onderstaande tabel kan de Vlaamse volksvertegenwoordiger een overzicht vinden van het aantal inbreuken op basis van de aard van de inbreuk.

Inbreukcode	Inbreuk 2017	Inbreuk 2018	Inbreuk 2019
ART. 10SEXIES, §1, 2° WET (DC AANNEMEN VOOR VERBODEN ACTIVITEITEN)	50	83	36
ART. 10SEXIES, §2, 1°-6° WET (diverse bepaling mbt. VALSHEID IN GESCHRIFTE, ONVOLLEDIGE VERKLARINGEN, FICTIEVE GEGEVENS)	32	50	31
ART. 2QUATER §4,18° KB (#ARBEIDSUREN DC VS #DIENSTENCHEQUES)	18	9	5
ART. 2QUATER §4, 10° KB (ENKEL ACTIVITEITEN UIT ERKENNING)	6	1	4
Totaal strafsanctieniveau 4	106	143	76
ART. 2QUATER §4, 15° KB (ONCONTROLEERBARE REGISTRATIE)	54	38	45
ART. 10QUINQUIES, 8° WET (INBREUK GEBRUIKER/WERKNEMER ZWAAR)	29	49	19
ART. 6, 3E LID KB (WERKEN MOETEN ZIJN UITGEVOERD)	26	29	16
ART. 2§2, 1E LID, A) WET (SUI GENERIS)	19	9	5
ART. 2, 2E LID KB (WERKEN LATEN UITVOEREN DOOR DCWERKNEMER)	8	7	8
ART. 10QUINQUIES, 4° WET (NIET BESCHIKKEN OVER ERKENNING)			8
Andere	5		1
Totaal strafsanctieniveau 2	141	132	102
ART. 6BIS KB (ONDERNEMING GEEN DC BESTELLEN OF TEKENEN)	52	32	22
ART 7 KB (GEGROEPEERD PER MAAND)	2	4	1

Andere		2	
Totaal strafsanctieniveau 1	54	38	23
ART. 2QUATER §4, 12° KB (ALLE WETTELIJKE EN REGLEMENTAIRE BEPALINGEN NALEVEN)	85	46	19
ART. 6, 1E LID KB (DIENSTENCHEQUE PER GEPRESTEERD UUR)	52	33	15
ART. 1, 2° A) KB (DEFINITIE ACTIVITEITEN EN WOONPLAATS GEBRUIKER)	33	71	26
ART. 3§2 KB (DIENSTENCHEQUE ENKEL VOOR ARBEIDSTIJD)	24	9	5
ART. 2QUATER §4, 16° KB (CORRECTE REGISTRATIE IN DMFA)		12	10
ART. 3, 4E LID WET (GEEN FAMILIE VAN GEBRUIKER)	15	16	21
ART. 2QUATER §4, 20° KB (TEWERKSTELLING BUITENLANDSE WERKNEMERS)	10	4	7
ANDERE	17	11	8
Totaal geen strafsanctie	259	202	111
Totaal alle sanctieniveaus	560	515	312

4. a+c) Zie tabel bij vraag 1 voor deelvraag a en c.

b) In onderstaande tabel kan de Vlaamse volksvertegenwoordiger het aantal terugvorderingen voor de periode 2017-2019 terugvinden. Voor deze deelvraag is als criterium de datum van de beslissing tot terugvordering genomen.

Jaar	Aantal Terugvorderingen
2017	45
2018	59
2019	28

5. Als een inspecteur overgaat tot het geven van een waarschuwing wordt er in acht genomen of de onderneming de inbreuk nog kan herstellen. Indien dit het geval is wordt er een waarschuwing met termijnstelling opgemaakt. Bij een waarschuwing met termijnstelling wordt nadien een opvolgingscontrole georganiseerd.

Indien de inspecteur een proces-verbaal opstelt wordt het dossier overgemaakt aan het arbeidsauditoraat en de cel administratieve geldboeten bij het departement Werk en Sociale Economie. Het arbeidsauditoraat beslist of het de inbreuk op de dienstenchequewetgeving al dan niet strafrechtelijk vervolgt voor de arbeidsrechtbank. Het arbeidsauditoraat beschikt over een termijn van vier maanden gerekend vanaf de dag van de ontvangst van het proces-verbaal om zijn beslissing over het al dan niet instellen van een strafvervolgning mee te delen aan de cel administratieve geldboeten. Het arbeidsauditoraat kan die termijn bij gemotiveerde beslissing verlengen met maximaal vier maanden.

Wanneer het arbeidsauditoraat afziet van strafvervolgning of nalaat binnen de gestelde termijn zijn beslissing mee te delen, beschikt de cel administratieve geldboeten over een termijn van acht maanden om, nadat de overtreder werd gehoord, te beslissen of er wegens de inbreuk al dan niet een administratieve geldboete wordt opgelegd.

Onterecht ontvangen middelen kunnen ook worden teruggevorderd door de dienst dienstencheques.

6. a) Opgesplitst volgens datum van beslissing van de terugvordering:

- Van de 45 terugvorderingen die in 2017 werden opgelegd zijn er 32 volledig betaald en hebben er 4 een afbetalingsplan dat wordt gerespecteerd.
- Van de 59 terugvorderingen die in 2018 werden opgelegd zijn er 42 betaald en hebben er 2 een afbetalingsplan dat wordt gerespecteerd.
- Van de 28 terugvorderingen die in 2019 werden opgelegd zijn er 18 betaald en hebben er 2 een afbetalingsplan dat wordt gerespecteerd.

b) Opgesplitst volgens datum van beslissing van de terugvordering:

- Voor 2017 staan er nog 7 terugvorderingen open. 3 dossiers zijn in betwisting voor de arbeidsrechtbank en 4 zijn ingediend in faillissement.
- Voor 2018 staan er nog 13 terugvorderingen open. 11 dossiers zijn in betwisting voor de arbeidsrechtbank, 2 dossiers zijn ingediend in faillissement.
- Voor 2019 staan er nog 8 dossiers open. De betalingstermijn van deze dossiers is nog niet vervallen.

7. De Vlaamse Sociale Inspectie is niet bevoegd om vast te stellen of een dienstencheque-werknemer officieel is ingeschreven. Het melden van indiensttredingen en uitdiensttredingen bij de RSZ is immers een federale bevoegdheid.

8. Het merendeel van de inspecties worden opgestart op basis van data-analyse. Het departement WSE heeft hiervoor een "fraudedetectie-systeem" ontwikkeld volgens het principe van machine learning algoritmes. Deze tool richt zich niet alleen op het detecteren van malafide ondernemingen maar eveneens op verdachte prestaties en de verbanden ertussen. De inspectie heeft met deze tool een risico-inschatting per onderneming, maar houdt geen "zwarte lijst" van ondernemingen bij.

De inspectie voert jaarlijks een 250-tal inspecties dienstencheques uit, terwijl er momenteel zo'n 1250 ondernemingen een dienstencheque-erkenning hebben in Vlaanderen. Theoretisch heeft een dienstencheques dus ongeveer 1 kans op 5 om gecontroleerd te worden. Deze verhouding is in de periode 2017-2019 niet grondig gewijzigd.

9. Zie antwoord op vraag 8